

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karly Cháberové a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Dany Černé v právní věci navrhovatelky: **Soňa Chihaoui**, bytem Praha 7, Komunardů 1130/25 proti odpůrcům: 1) **Magistrát hlavního města Prahy**, Praha 1, Mariánské nám. 2, 2) **TROJKOALICE ZELENÍ, KDU-ČSL A STAROSTOVÉ – MÁTE PRÁVO**, adresa pro doručování Praha 1, Mariánské nám. 2, 3) **Česká strana sociálně demokratická**, Praha 1, Hybernská 1033/7, 4) **Komunistická strana Čech a Moravy**, Praha 1, Politických vězňů 1531/9, 5) **ANO 2011**, Praha 4, Pyšelská 2361/4, 6) **Česká pirátská strana**, Praha 3, Řehořova 943/19, 7) **Občanská demokratická strana**, Praha 4, Doudlebská 1699/5, 8) **TOP 09**, Praha 1, Újezd 450/40, o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb,

t a k t o:

- I. **Návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva hlavního města Prahy konaných ve dnech 10 října a 11. října 2014 s e z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatelka podala u Městského soudu v Praze návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva hlavního města Prahy s tím, že považuje za protiprávní, aby na hlasovacích lístcích pro volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy pokračovala volební agitace a propagace některých kandidátů koalice s názvem TROJKOALICE ZELENÍ, KDU-ČSL A STAROSTOVÉ-MÁTE PRÁVO. Tato koalice byla na hlasovacím lístku uvedena pod číslem 1 a u kandidáta Mgr. Jana Čížinského zapsaného na hlasovacím lístku pod číslem 5 bylo mimo jiné uvedeno, že je hlavním organizátorem úspěšného referenda v Praze 7 za nepředraženou radnici a držitelem protikorupční ceny Bílá lilie. Informace nesouvisející s povoláním kandidáta byly pak dále uvedeny u kandidáta Mgr. Ondřeje Mirovského M.EM. zapsaného pod číslem 7 a u kandidáta Ph.Dr. Matěje Stropnického zapsaného pod číslem 11. Dle navrhovatelky obsah hlasovacího lístku odporuje ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 491/2001 Sb.), neboť obsahují volební propagaci a agitaci uvedených kandidátů. Navrhovatelka poukázala na to, že volební agitace a propagace je zakázána v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí. V rozporu s § 30 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb. byla volební agitace a propagace obsažena přímo na hlasovacích lístcích. Dle navrhovatelky byl způsob voleb protiprávní a neregulérní, neboť zvýhodňoval jeden politický subjekt na úkor druhých. Tato situace musela zabránit řádné, svobodné a za rovných podmínek provedené volbě vybraného politického subjektu do Zastupitelstva hlavního města Prahy a tedy v realizaci Ústavou zaručeného volebního práva. Tímto postupem bylo navrhovatelce zabráněno svobodně a za rovných podmínek využít

volebního práva. Mohlo dojít k podstatnému protiprávnímu ovlivnění výsledků hlasování a výsledků voleb.

Dále navrhovatelka v návrhu uvedla, že na hlasovacím lístku pro volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy byl uveden jeden subjekt dvakrát. Pod číslem 14 a pod číslem 29 bylo uvedeno politické hnutí Pro Prahu. S odkazem na článek 21 a článek 22 Listiny základních práv a svobod a na § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách uvedla, že název strany a hnutí a jeho zkratka se musí výrazně lišit od názvu a zkratky stran a hnutí, které již vyvíjejí činnost na území České republiky, aby nebyly vzájemně zaměnitelné. Vzhledem k tomu, že na hlasovacím lístku pro volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy je uveden dvakrát totožný subjekt „Pro Prahu“, a to jednou s číslem 14 a podruhé s číslem 29, došlo zřejmě ke zvýhodnění subjektu Pro Prahu tím, že na hlasovacích lístcích je uveden dvakrát, anebo se jedná o odlišné subjekty, avšak s totožným názvem. Došlo tedy k porušení zákona a tímto postupem došlo k porušení ústavních práv občana a voliče. Tato situace navrhovatelce dle jejího vyjádření bránila v řádné a svobodné volbě předběžně vybraného subjektu do Zastupitelstva hlavního města Prahy a v realizaci jejího Ústavou zaručeného volebního práva. V důsledku obsahu hlasovacích lístků byla porušena ustanovení zákona č. 491/2001 Sb. způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování a výsledky voleb.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti navrhovatelka navrhl, aby soud rozhodl, že volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy konané ve dnech 10. a 11. října 2014 jsou neplatné.

Magistrát hlavního města Prahy jako příslušný volební orgán ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že zákon č. 491/2001 Sb. ani jiný právní předpis pro jiné druhy voleb pojem povolání kandidáta blíže neupravuje. Není stanoveno, do jaké míry má být povolání kandidáta na kandidátní listině blíže specifikováno, zda se může jednat i o aktivitu, která sice není zdrojem obživy kandidáta, nicméně tento jí věnuje značnou část svého času a ve spojitosti s touto aktivitou je také veřejnosti znám. S přihlédnutím k tomuto zaujal volební orgán v postavení registračního úřadu k zásahům do údajů o povolání kandidátů zdrženlivý postoj a ponechává obsah těchto údajů na vůli kandidátů, resp. volebních stran, na jejichž kandidátních listinách jsou informace uvedeny. Volební orgán takto jedná dlouhodobě a shodně ve vztahu ke všem kandidujícím subjektům. V rámci přezkumu podaných kandidátních listin se může zabývat pouze otázkou, zda má kandidátní listina náležitosti podle § 22 zákona č. 491/2001 Sb. a zda neobsahuje nesprávné údaje. Volební orgán nemá v rámci registračního řízení téměř žádný prostor k tomu, aby s volebními stranami vedl polemiku o obsahu údaje o povolání kandidáta.

Údaj o povolání kandidátů uvedený na hlasovacím lístku nelze dle názoru volebního orgánu považovat za formu volební agitace. Volební kampaň je třeba chápat jako aktivní a koordinované jednání volební strany či kandidáta, které má za cíl získat hlas voliče a k tomu využívá prostředky, které mohou voliče přesvědčit. Z obdobného pojetí volební kampaně vychází i ustanovení § 30 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., podle něhož je ve dnech voleb zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí. K otázce intenzity zakázané volební agitace volební orgán poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19.11.2008, č.j. Vol 7/2008-16, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že vycházel *ve svých úvahách z presumce racionality voličského chování a z toho, že při cestě do volební místnosti a při následném hlasování jsou již voliči pevně rozhodnutí, komu odevzdají svůj hlas. Jejich přesvědčení by mohlo být zvráceno jen velmi intenzívním atakem, kterým by*

mohla být např. snaha o přímé či nepřímé podplácení, vyhrožování, zastrašování, vytváření překážek vstupu do objektu, kde se volby provádí, či zprostředkování hrubě difamující informace o některém z protikandidátů.

Pokud se jedná o zaměnitelnost volebních stran Pro Prahu a PRO PRAHU, k tomu volební orgán uvedl, že problematikou kandidatury politického hnutí Pro Prahu a koalice PRO PRAHU do Zastupitelstva hlavního města Prahy se městský soud zabýval ve fázi registrace kandidátních listin v usneseních ze dne 11.9.2004. Usnesením č.j. 3A 110/2014-55 volebnímu orgánu uložil dodatečně zaregistrovat kandidátní listinu koalice PRO PRAHU. V usnesení č.j. 3A 111/2014-25 pak odmítl návrh koalice PRO PRAHU na vydání rozhodnutí o zrušení registrace kandidátní listiny politického hnutí Pro Prahu. Vzhledem k volebním výsledkům obou subjektů (politické hnutí Pro Prahu získalo 2,4 % hlasů a koalice PRO PRAHU 0,32 % hlasů) lze učinit závěr, že na celkové výsledky voleb do Zastupitelstva hlavního města Prahy neměla výše zmíněná situace žádný vliv. Nelze dovodit, že by v případě neexistence konkurenčního subjektu se stejným názvem voliči prokazatelně rozhodli jinak. Tvzení navrhovatelky, že jí popsaná situace zabránila v realizaci aktivního volebního práva, je dle volebního orgánu přinejmenším překvapivé.

Na základě shora uvedených skutečností volební orgán navrhl, aby soud návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva hlavního města Prahy zamítl.

Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.) se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování nebo neplatnosti kandidáta. Zvláštním zákonem je v této věci zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o volbách“, „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“). Podle § 60 odst. 1 zákona o volbách se podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Podle § 67 odst. 3 zákona o volbách je lhůta, určená podle dnů, zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin.

Ze spisu Městského soudu v Praze sp.zn. 5A 180/2014 bylo zjištěno, že navrhovatelka je zapsána ve stálém seznamu voličů pro volby ve volebním okrsku č. 7012 odpovídajícím jejímu trvalému bydlišti v Praze 7, takže k podání tohoto návrhu je aktivně legitimována (§ 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb.). Rovněž lhůta pro podání návrhu byla dodržena. Soud proto přistoupl k meritornímu pojednání návrhu.

Při posuzování důvodnosti podaného návrhu vycházel soud z již ustálené judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 26.1.2005 sp.zn. Pl.ÚS 73/04 poukázal na to, že zdrojem veškeré moci ve státě je lid, v této roli se podílí na ustanovování státní moci cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností

toho, kdo volební pochybení namítá. Uvedenému názoru Ústavního soud zcela koresponduje právní názor, vyjádřený v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2.7.2004 č.j. Vol 6/2004-12, ve kterém soud zdůraznil, že k tomu, aby bylo možno vyhovět návrhu na neplatnost voleb kandidáta, musí být zjištěna nejen nezákonnost, ale též vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidáta, jehož volení je napadeno, musí být zjištěna i zásadní intenzita této nezákonnosti, která musí být v konkrétním případě takového stupně, že je možnost se důvodně domnívat, že pokud by k takovému jednání nedošlo, nebyl by kandidát zřejmě vůbec zvolen (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Podle § 60 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb. návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

V daném případě se navrhovatelka domáhala vyslovení neplatnosti voleb ze dvou důvodů. V prvním případě neplatnost voleb dovozovala z toho, že u tří kandidátů zapsaných ve volebním lístku pro volební stranu TROJKOALICE ZELENÍ, KDU-ČSL A STAROSTOVÉ – MÁTE PRÁVO byly uvedeny vedle jejich povolání i jiné činnosti, které mohly ovlivnit vůli voličů. Tato skutečnost dle navrhovatelky představovala volební agitaci a propagaci ve volební místnosti, prováděnou v rozporu s § 30 odst.3 zákona č. 491/2001 Sb. Podle tohoto ustanovení je ve dnech voleb zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 19.11.2008 č.j. Vol 7/2008-13, *za zakázanou volební agitaci a propagaci lze považovat takovou, která je přímo zaměřena na bezprostřední okolí volebních místností, není jednorázová či dokonce pouze nahodilá a je natolik intenzivní, že v konečném důsledku je reálně způsobilá ovlivnit chování i takového voliče, který byl bezprostředně před příchodem do volební místnosti již rozhodnut hlasovat určitým způsobem*. Obsah hlasovacích lístků, které si mohou voliči vyzvednout v dny voleb i ve volebních místnostech, dle názoru soudu nepředstavuje volební agitaci a propagaci jednotlivých kandidátů zakázanou podle citovaného ustanovení § 30 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb. Vytištěné hlasovací lístky, resp. jejich obsah nenaplnují shora uvedené znaky, údaje v nich uvedené nepůsobí ve volební místnosti či objektu, ve kterém je tato místnost umístěna, na jednotlivé voliče tak, že by jejich působením docházelo k ovlivnění vůle voličů, které volební straně či kterým kandidátům odevzdají svůj hlas. Dle názoru soudu není tedy v daném případě naplněn ani prvý předpoklad pro vyslovení neplatnosti voleb, neboť k porušení zákona č. 491/2001 Sb. skutečnostmi uvedenými na hlasovacím lístku u jmenovaných kandidátů volební strany TROJKOALICE ZELENÍ, KDU-ČSL A STAROSTOVÉ – MÁTE PRÁVO nedošlo.

Obsah hlasovacích lístků souvisí s registrací kandidátních listin, kdy ve věcech registrace se lze domáhat soudní ochrany podle § 89 s.ř.s. I když k podání žaloby ve věci registrace kandidátní listiny nejsou podle § 89 odst. 4 s.ř.s. aktivně legitimováni jednotliví občané, lze poukázat na to, že proti obsahu předmětné kandidátní listiny a její registraci nebyl žádný návrh podán. Z obsahu hlasovacích lístků, ve kterých byly údaje týkající se osoby kandidáta převzaty z registrovaných kandidátních listin, nelze dovodit, že byla porušena ustanovení zákona č. 491/2001 Sb. způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

Jako druhý důvod neplatnosti voleb navrhovatelka uvedla to, že pod pořadovými čísly 14 a 29 byly zaregistrovány shodné volební strany, a to hnutí Pro Prahu. Toto tvrzení není přesné. V hlasovacím lístku pro volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy je pod číslem 14 uvedeno jako volební strana politické hnutí Pro Prahu. Pod číslem 29 je pak uvedena

volební strana PRO PRAHU, což je koalice politického hnutí PRO a politické strany Česká Suverenita. Jedná se o dvě rozdílné volební strany s různými kandidáty. K registraci kandidátní listiny koalice PRO PRAHU došlo na základě rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 11.9.2014 čj: 3 A 110/2014-55, ve kterém Městský soud v Praze konstatoval, že zaměnitelnost názvu volebních stran, které hodlají kandidovat ve volbách do zastupitelstva obcí, není důvodem pro zamítnutí této registrace. Dále Městský soud v Praze ve zmíněném usnesení konstatoval, že stávající volební systém pro volby do zastupitelstev klade na pozornost a soustředění voliče zvýšené nároky, neboť jde o komplikovaný systém, který umožňuje voliči označovat jednotlivé kandidáty napříč kandidátními listinami. To samozřejmě předpokládá, že volič vychází nejen z označení volební strany, ale současně rozpoznává a posuzuje jednotlivé kandidáty z různých volebních stran.

Jak bylo již shora uvedeno volební strany se lišily způsobem psaní svého názvu, z hlasovacího lístku bylo jednoznačné, že navrhuje různé kandidáty. Shodný název tedy dle názoru soudu nemohl v daném případě představovat nezákonnost a porušení ústavních práv voličů s následkem neplatnosti voleb do Zastupitelstva hlavního města Prahy. Navrhovatelce i ostatním voličům muselo být z údajů uvedených na hlasovacím lístku zřejmé, že se jedná o dvě volební strany. Ani tento druhý důvod uvedený navrhovatelkou dle názoru soudu nemůže vést k závěru, že návrh byl podán důvodně.

Vzhledem k tomu, že soud neshledal navrhovatelkou tvrzené porušení zákona č. 491/2001 Sb., podaný návrh na neplatnost voleb zamítl, a to bez nařízení jednání (§ 90 odst. 3 s.ř.s.). Při vymezení okruhu účastníků řízení soud vycházel z ustanovení § 90 odst. 2 s.ř.s. a z důvodu procesní efektivity soud neobesílal v průběhu řízení všechny tyto subjekty a doručuje jim toliko konečné usnesení o zamítnutí návrhu.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 93 odst. 4 s.ř.s., podle něhož ve věcech volebních žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s.ř.s.).

V Praze dne 11.listopadu 2014

JUDr. Karla Cháberová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Marcela Brabcová